

ODŮVODNĚNÍ

k provedení zákona o trhu s nevýkonnými úvěry

A. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Předkládaný návrh vyhlášky k provedení zákona o trhu s nevýkonnými úvěry (dále jen „vyhláška“) je prováděcím právním předpisem k zákonu o trhu s nevýkonnými úvěry (dále jen „zákon“), který byl dne 15. června 2023 předložen do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR jako sněmovní tisk č. 472.

Zákon do českého právního řádu transponuje směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2167 ze dne 24. listopadu 2021 o správcích úvěru a obchodnících s úvěry a o změně směrnic 2008/48/ES a 2014/17/EU (dále jen „směrnice“).

Zákon předpokládá vydání prováděcího právního předpisu (§ 45 ve spojení s § 7 odst. 4, § 8 odst. 3, § 13 odst. 7, § 15 odst. 3, § 17 odst. 4, § 20 odst. 6, § 22 odst. 4 a § 23 odst. 4 zákona), která má upravovat:

- a) žádost o udělení povolení k činnosti správce nevýkonného úvěru,
- b) oznámení
 1. podstatné změny údajů uvedených v žádosti o udělení povolení k činnosti správce nevýkonného úvěru,
 2. pověření jiné osoby správou nevýkonného úvěru,
 3. správy nevýkonného úvěru v hostitelském členském státě,
 4. změny údajů uvedených v oznámení správy nevýkonného úvěru v hostitelském členském státě,
 5. převodu nevýkonného úvěru na obchodníka s úvěry,
 6. osoby oprávněné spravovat nevýkonný úvěr obchodníkem, který má sídlo nebo skutečné sídlo v České republice, a
 7. osoby oprávněné spravovat nevýkonný úvěr obchodníkem s úvěry ze třetí země,
- c) formáty a další technické náležitosti uvedených žádostí a oznámení.

Dotčenými subjekty budou primárně žadatelé o povolení k činnosti správce nevýkonného úvěru a správci nevýkonného úvěru. Vyhláška bude dále dopadat na banky, spořitelny a úvěrní družstva, zahraniční banky se sídlem v EU a zahraniční banky se sídlem mimo EU vykonávající činnost v ČR prostřednictvím pobočky.

Vyhláška dále upravuje formáty žádostí a oznámení, včetně pravidelných informačních povinností.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním

Návrh vyhlášky je v souladu se zmocněním uvedeným v ustanovení § 45 zákona k provedení § 7 odst. 4, § 8 odst. 3, § 13 odst. 7, § 15 odst. 3, § 17 odst. 4, § 20 odst. 6, § 22 odst. 4 a § 23 odst. 4 zákona a odpovídá i dalším souvisejícím ustanovením zákona.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná vyhláška není transpozičním předpisem, ale vychází z transpozičních ustanovení v zákoně, která navazují zejména na požadavky v čl. 7 směrnice. Návrh předkládané vyhlášky v souladu s příslušnými zmocněními v zákoně podává výčet příloh nebo podrobnosti náležitostí k prokázání splnění požadavků stanovených tímto zákonem.

Předkládaný návrh vyhlášky je slučitelný s právem Evropské unie.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Zákon s vydáním prováděcího předpisu výslovně počítá. Problematika týkající se náležitostí žádostí a oznámení v oblasti služeb souvisejících s nevykonnými úvěry nebyla dosud žádným předpisem upravena.

Nevydání vyhlášky by vedlo k průtahům při vedení licenčního řízení, jelikož by žadatelům nebylo zřejmé, jaké doklady jsou potřebné k prokázání splnění požadavků zákona. Smyslem vyhlášky je v souladu s potřebami trhu i dlouhodobým cílem České národní banky zefektivnit a zkrátit vedení licenčních řízení.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty.

Návrh vyhlášky nemá negativní dopad na podnikatelské prostředí, případné administrativní náklady vyplývají již přímo ze zákona. Zefektivnění a urychlení licenčního řízení může mít pozitivní dopad na podnikatelské prostředí.

Předkládaný návrh vyhlášky nemá žádné negativní sociální dopady, ani nemá žádné dopady na specifické skupiny obyvatel, na osoby sociálně slabé, ani na osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

Předkládaný návrh vyhlášky nemá žádné negativní dopady na životní prostředí.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava neobsahuje ustanovení, která by byla diskriminační, ani nemá dopad v oblasti rovnosti mužů a žen.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava má dopad na ochranu soukromí a na ochranu osobních údajů.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Návrh vyhlášky je rovněž v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

Požadavky vyplývající z návrhu zákona promítnuté do návrhu vyhlášky nepředstavují oproti zákonné právní úpravě navýšení rozsahu zpracování osobních údajů. Správní činnost a postupy České národní banky jsou dlouhodobě ustálené, transparentní a důvěryhodné, a to

včetně náležitého zacházení s osobními údaji. Poskytnuté osobní údaje obsažené v tiskopisu žádosti a jeho přílohách Česká národní banka zpracovává výhradně pro účely související s plněním svých povinností ve správním řízení o konkrétní žádosti a pro účely dohledu nad finančním trhem, včetně případných vedení správních řízení sankčního charakteru, zejména řízení o uložení opatření k nápravě a o uložení pokuty. Právním základem pro zpracování osobních údajů na straně České národní banky je jednak nezbytnost jejich zpracování při plnění právní povinnosti dle § 44 zákona o České národní bance a dále při plnění úkolů ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je správce pověřen.

Těmito úkoly prováděnými ve veřejném zájmu, resp. úkoly prováděnými při výkonu veřejné moci jsou v obecné rovině úkoly uvedené v § 1 odst. 1 a § 2 odst. 2 zákona o České národní bance. V návaznosti na toto obecné vymezení pak specifikaci a konkretizaci těchto úkolů obsahují zejména § 44 a § 44b tohoto zákona. Zpracování údajů je nezbytné z důvodu významného veřejného zájmu, jímž je stabilita a bezpečné fungování finančního trhu v České republice zajišťované prostřednictvím výkonu dohledu; v případě údajů týkajících se bezúhonnosti v souvislosti s výkonem dohledu je jejich zpracování zakotveno v § 44b odst. 7 zákona o České národní bance. Toto ustanovení je relevantní s ohledem na zpracování osobních údajů týkajících se rozsudků v trestních věcech a trestných činů, jejichž zpracování nelze vyloučit v souvislosti se zjišťováním bezúhonnosti.

Pro řádný výkon dohledových činností v oblasti pokryté zákonem, resp. návrhem této vyhlášky je zpracování osobních údajů nezbytné. Výkon těchto činností nelze zajistit bez zpracování osobních údajů nebo efektivnějším způsobem či jinými prostředky, jež by byly pro soukromí méně invazivní. Zpracování osobních údajů je ve vztahu k vymezeným účelům také přiměřené, jelikož je zpracováním možné těchto účelů dosáhnout a zároveň nejsou překročeny meze toho, co je pro naplnění účelů skutečně nezbytné.

Zaměstnanci České národní banky jsou ze zákona o České národní bance povinni zachovávat mlčenlivost ve služebních věcech při výkonu své činnosti. Údaje a informace získané v rámci správního řízení jsou dostatečným způsobem zabezpečeny a mají k nim přístup pouze zaměstnanci, kteří konkrétní žádost vyřizují, případně se k ní vyjadřují nebo o ní rozhodují. Všichni zaměstnanci České národní banky přicházející do styku s osobními údaji se musí řídit pokyny České národní banky upravujícími organizační zajištění, zásady a pravidla zpracování osobních údajů a jejich ochranu podle uvedeného nařízení a i dalšími vydanými vnitřními postupy souvisejícími s ochranou osobních údajů.

Veškeré podklady, které Česká národní banka s žádostí obdrží, jsou uchovány po dobu stanovenou právními předpisy a pokyny České národní banky pro organizaci spisové služby a archivnictví v České národní bance, přičemž tyto podklady Česká národní banka nikomu nezpřístupňuje, nestanoví-li jiný právní předpis jinak.

Česká národní banka zveřejňuje o povoleném subjektu pouze informace v rozsahu povinně uveřejňovaných informací daném příslušným zákonem, a to v souvislosti s povinností vést seznam, resp. registr regulovaných osob, který je veřejně přístupný na internetových stránkách České národní banky.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Návrh vyhlášky je v souladu s rozsahem zmocnění podle § 44 zákona a v žádném směru nepřesahuje kompetence České národní banky.

Česká národní banka vykonává v souladu se zákonem o České národní bance dohled nad subjekty finančního trhu a má dostatečné nástroje pro kontrolu dodržování zákonů a dalších právních předpisů, jakož i podmínek, za nichž bylo povolení uděleno. Česká národní banka je správním orgánem a je kompetentní rozhodovat ve věcech, které spadají do její

působnosti. Působnost a odpovědnosti jednotlivých útvarů při výkonu dohledu jsou v České národní bance stanoveny vnitřním prepisem, organizační struktura České národní banky je k dispozici veřejnosti na jejích internetových stránkách. Pro výkon činnosti České národní banky jsou nastaveny odpovídající kontrolní mechanismy, které jsou pravidelně ověřovány a aktualizovány. Právní předpisy, které upravují povolovací řízení, jsou uveřejněny na internetových stránkách České národní banky. Na jejích internetových stránkách bude možné nalézt výklady a odpovědi na časté dotazy subjektů, které vykonávají činnost podle zákona, až dojde k jejich vydání.

Potenciální korupční riziko může vzniknout v rámci rozhodování o udělení povolení k činnosti, ale je zcela minimální s ohledem na nastavené kontrolní mechanismy v rámci České národní banky. Kritéria pro udělení povolení k činnosti jsou vymezena přímo zákonem. Vyhláška kromě náležitostí, které již stanoví zákon, specifikuje doklady a informace, kterými se splnění zákonné podmínky doloží. Při splnění těchto zákonných podmínek vzniká žadateli nárok na udělení povolení. Řízení ve věci žádosti o udělení povolení se řídí správním řádem. Neúspěšný žadatel má právo podat rozklad, který přezkoumává bankovní rada České národní banky. Proti pravomocnému rozhodnutí České národní banky je možná obrana ve správním soudnictví.

U navrhované vyhlášky nebyla po jejím vyhodnocení podle metodiky CIA (Corruption Impact Assessment) korupční rizika zjištěna.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá žádný dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

10. Zhodnocení dopadů na rodiny

Navrhovaná právní úprava nemá žádný dopad na rodiny.

11. Zhodnocení územních dopadů, včetně dopadů na územní samosprávné celky

Navrhovaná právní úprava nemá územní dopady.

12. Zhodnocení dopadů na digitální prostředí

Vyhláška není v rozporu s obecnými zásadami rozvoje digitální agendy a byla zpracována v souladu s hlavními principy jejího rozvoje, včetně zásad pro tvorbu digitálně přívětivé legislativy. Respektuje princip technologické neutrality a možnosti volby optimální kombinace vhodných technologických řešení. Dále například § 11 odst. 1 ponechává na uvážení dotčeného subjektu, jaký formát žádosti zvolí; specifikovány jsou pouze obecné znaky takového formátu („*Žádosti a oznámení se předkládají v datovém formátu běžně používaném v elektronickém styku a neumožňujícím změnu obsahu.*“).

13. Konzultace

Návrh vyhlášky byl konzultován s Ministerstvem financí a následně byl projednán v meziresortním připomínkovém řízení, které proběhlo ... 2023. Připomínky označené jako zásadní uplatnilo Ministerstvo Vypořádání připomínek bylo s připomínkovými místy projednáno a vyhláška je předkládána bez rozporu.

Návrh vyhlášky nepodléhá konzultaci s Evropskou centrální bankou podle rozhodnutí Rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů.

Předkládaný návrh neobsahuje řešení, která by představovala zvýšené riziko z hlediska proveditelnosti a vynutitelnosti.

Vyhláška byla navržena do Plánu vyhlášek na rok 2023 s tím, že se neprovede hodnocení

dopadů regulace podle Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA).

Na základě čl. 3.8 písm. g) Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA) nebylo u vyhlášky provedeno samostatné hodnocení dopadů regulace, neboť hodnocení dopadů je obsaženo již v RIA k návrhu novely zákona. Současně nejsou v návrhu identifikovány nové dopady a návrh prováděcího právního předpisu není zpracován nad rámec provedené RIA k návrhu tohoto zákona.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K § 1

Ustanovení obsahuje výčet žádostí a oznámení podle zákona, které jsou předmětem úpravy vyhlášky. Na základě zmocnění stanovuje vyhláška podrobnosti náležitostí žádosti, její formáty a další technické náležitosti žádosti (zejm. o udělení povolení k činnosti správce nevýkonného úvěru) a podrobnosti náležitostí oznámení, jeho formáty a další technické náležitosti (zejm. oznámení podstatné změny údajů uvedených v žádosti o udělení povolení k činnosti správce nevýkonného úvěru).

K § 2

Tento paragraf definuje některé ve vyhlášce často používané pojmy, jejichž zavedení by mělo vyhlášku zpřehlednit a zjednodušit tak orientaci pro žadatele. Pojmy obsahově odpovídají jejich definičnímu vymezení v jiných vyhláškách, které stanoví v souladu s příslušným sektorovým zákonem náležitosti žádosti k výkonu některé činnosti na finančním trhu.

Součástí předkládaných dokladů jsou v některých případech i smlouvy nebo vnitřní předpisy nebo jejich návrhy. Předkládané návrhy smluv neznamenaají, že Česká národní banka bude posuzovat jejich soulad s aktuálními právními předpisy, nýbrž slouží pouze pro účely licenčního řízení, a to k prokázání naplnění licenčních předpokladů, které jsou z hlediska činnosti správce nevýkonného úvěru zásadní (např. popis administrativních a účetních postupů, systému vnitřní kontroly a systému pro vyřizování stížností a reklamací dlužníků). Tento přístup se týká i ostatních případů žádostí o povolení uvedených v této vyhlášce, pokud má žadatel předložit smlouvu, její návrh nebo obdobný dokument.

Pokud vyhláška vyžaduje předložení popisu, rozumí se tím shrnutí, ve kterém se uvedou základní principy naplnění požadavků pro udělení povolení k činnosti a způsobu, jakým budou plněny. Popisem tak například může být shrnutí obsahu vnitřního předpisu, který bude muset později správce nevýkonného úvěru mít, s uvedením základních principů, cílů a informací, na kterých je založen. Popis by měl být dostatečně detailní, tedy obsahovat všechny základní informace, které bude obsahovat vnitřní předpis. V případě, že žadatel má již vnitřní předpis zpracován, není nutné zpracovávat popis obsahující totožné informace, ale může podle § 12 odst. 6 vyhlášky předložit tento vnitřní předpis nebo jeho část, a to i v případech, kdy vyhláška požaduje předložení popisu. Žadatel by zároveň měl v předkládaném předpise nebo jeho části jasně označit text, který nahrazuje jinak vyžadovaný popis.

Ad písm. a) doklad o bezúhonnosti vydaný cizím státem

Jde zpravidla o trestní bezúhonnost, která se prokazuje dokladem obdobným výpisu z Rejstříku trestů a dokladem o bezúhonnosti vydaným cizím státem¹ v případě, že osoba je občanem cizího státu, měla zde sídlo nebo se zde v posledních třech letech zdržovala nebo podnikala. To platí i pro občany České republiky, pokud se v posledních třech letech zdržovali nebo podnikali v zahraničí.

Podle § 12 odst. 3 vyhlášky lze doklad o bezúhonnosti vydaný cizím státem v případě fyzické osoby, která měla nebo má bydliště v jiném členském státě Evropské unie nebo která je nebo byla státním příslušníkem jiného členského státu Evropské unie, nahradit výpisem z Rejstříku trestů, jehož přílohou jsou i informace o pravomocných odsouzeních fyzické osoby za trestné

¹ Pokud je využito formuláře podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191, o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012, není nutný předklad do českého jazyka.

činy a navazující údaje o těchto odsouzeních zapsaných v evidenci tohoto státu (§ 13 odst. 2 a 3 ve spojení s § 16g zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů).

Ad písm. b) informace k posouzení důvěryhodnosti

Výpis z evidence Rejstříku trestů osoby, která je občanem České republiky a v zahraničí se nezdržovala, se k žádosti přiložit nemusí, a to v návaznosti na oprávnění České národní banky si tento výpis vyžádat. Pro vyžádání výpisu z evidence Rejstříku trestů však musí mít Česká národní banka k dispozici osobní údaje osoby v rozsahu požadavků pro elektronické podání žádosti orgánem státní správy. U fyzických osob jde např. o rodné číslo, rodné a původní příjmení, státní příslušnost, datum a místo narození (obec, včetně určení městské části, je-li obec takto dělena, a okres).

Pokud osoba není občanem České republiky anebo pobývala v zahraničí, předloží spolu s těmito údaji, případně namísto těchto údajů, doklad podle písmene a) vyhlášky.

Česká národní banka při posuzování důvěryhodnosti postupuje v souladu s úředním sdělením k důvěryhodnosti² a zohledňuje dodržování právních a etických pravidel i morální profil posuzované osoby a její integritu. Česká národní banka přihlíží zejména k tomu, zda posuzovaná osoba byla v minulosti odsouzena pro trestný čin, zda jí v souvislosti s výkonem povolání, zaměstnání, funkce nebo podnikatelské činnosti nebyla uložena sankce za přešůpek nebo povinnost k náhradě škody, zda dostala svým povinnostem vůči orgánu dohledu, zda dbala zásad poctivého obchodního styku nebo zda u ní nedošlo k rozvázání pracovního nebo obdobného poměru ze strany zaměstnavatele, odvolání z funkce nebo odvolání z pozice spojené se správou majetku či z podobného postavení. Další podrobnosti jsou obsaženy v dotazníku k posouzení důvěryhodnosti, který obsahuje např. zahájená trestní a správní řízení, dostupným na internetových stránkách České národní banky.

Ad písm. c) identifikační údaje

Z důvodu zjednodušení textu vyhlášky se definuje, co se rozumí identifikačními údaji. Informace, které jsou požadovány k identifikaci společníků, vedoucích osob a dalších osob podle této vyhlášky odpovídají aktuální terminologii užívané v občanském zákoníku a dále zejména v § 2 odst. 1 písm. h) zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů.

Ad písm. d) pracovník

Pracovníkem je osoba, která je s jinou osobou v základním pracovněprávním (§ 3 zákoníku práce) nebo obdobném vztahu, anebo vedoucí fyzická osoba právnické osoby. Obdobným vztahem se rozumí zejména služební poměr, výkon jiné závislé práce podle zvláštních předpisů nebo podle předpisů zahraničních.

Ad písm. e) jiná regulovaná instituce

Jinou regulovanou institucí je osoba s činností obdobnou činnosti vykonávané na finančním trhu České republiky a podléhající povolení České národní banky, jestliže tato osoba má sídlo v jiném členském státě a podléhá povolení ve státě svého sídla.

Ad písm. f) a g) údaje o odborné praxi a údaje o vzdělání

Definují se údaje sloužící k vyhodnocení vzdělání a zkušeností osob, na které se vztahuje požadavek prokázání odborné způsobilosti.

² Úřední sdělení České národní banky ze dne 5. srpna 2020, k výkladu pojmů důvěryhodnost a odborná způsobilost.

Ad písm. h) vymezení vedoucí osoby

Vymezení vedoucí osoby vychází z výčtu osob uvedeného v § 6 odst. 1 písm. c) a d) zákona.

K § 3

Tato ustanovení se vztahují na povolení k činnosti správce nevýkonného úvěru (§ 6 zákona) a změny údajů uvedených v žádosti o povolení (§ 8 zákona).

Základní požadavky pro udělení povolení k činnosti správce nevýkonného úvěru jsou stanoveny v § 6 zákona. Požadované údaje a doklady k prokázání splnění zákonných podmínek obsahují výlučně informace, které souvisí s činností správce nevýkonného úvěru a které slouží k posouzení žadatele, osob s kvalifikovanou účastí na žadateli, systému správy a řízení apod. Rozsah a míra podrobnosti předkládaných údajů a dokladů by měla být přiměřená jednotlivým oblastem, které jsou předmětem vyhodnocení, a rozsahu vykonávané činnosti.

K vybraným podrobnostem žádosti:

Ad písm. a) identifikace žadatele

V rámci své identifikace žadatel mimo jiné uvede i své skutečné sídlo, tj. sídlo, ve kterém svoji činnost skutečně vykonává, bez ohledu na adresu sídla uvedeného ve veřejném rejstříku, které může fungovat pouze jako tzv. virtuální sídlo. V případě, že žadatel uvede pouze adresu svého sídla, předpokládá ČNB, že má na této adrese i skutečné sídlo.

Součástí údajů sloužících k celkové identifikaci žadatele jsou také internetové stránky, jejichž adresu žadatel předloží, pokud jsou již veřejně přístupné. Zároveň žadatel může během licenčního procesu odkazovat na návrh svých internetových stránek (tj. na konkrétní informace, které budou dostupné na konkrétních stránkách). Internetové stránky též slouží k ověření informací podaných v licenčním řízení. V závislosti na obchodním modelu a vnitřním uspořádání může žadatel odkazu na stránky využít například v rámci popisu způsobu poskytování své činnosti, informování dlužníků o možnosti podávání reklamací a stížností apod.

Ad písm. b) informace o organizačním uspořádání žadatele

Obsahem žádosti je dále popis organizačního uspořádání, v rámci kterého žadatel uvede jednotlivé útvary, předpokládaný počet pracovníků a případně využití poboček nebo jiných osob.

V případě outsourcingu žadatel uvede všechny provozní činnosti, které hodlá svěřit jiné osobě, a za každou z těchto činností mimo jiné identifikační údaje poskytovatele outsourcingu. V případě tzv. outsourcingu významné provozní činnosti žadatel předloží smlouvu s poskytovatelem outsourcingu nebo její návrh ve smyslu § 1731 a násl. občanského zákoníku. Za návrh tudíž není možné považovat například předložení vzorové smlouvy bez identifikovaných stran. Tento požadavek v sobě zahrnuje, že žadateli musí být známa osoba poskytovatele outsourcingu. Za významnou lze považovat takovou provozní činnost, jejíž neprovedení nebo nesprávné plnění by vážně ohrozilo plnění požadavků pro udělení povolení k činnosti správce nevýkonného úvěru podle zákona nebo požadavků na činnost tohoto správce. Významnou provozní činností proto vždy bude například vnitřní kontrolní funkce, funkce řízení rizik nebo správa a vývoj informačních a komunikačních technologií, včetně správy přístupových práv a bezpečnostního monitoringu informačních a komunikačních technologií.

Bližší informace o organizačním uspořádání žadatele vymezeny v příloze č. 1 vyhlášky.

Ad písm. d) informace o vedoucích osobách

V příloze č. 2 se blíže upřesňuje, co se rozumí informacemi o vedoucích osobách. Předkládá se zpráva žadatele o výsledcích vyhodnocení vhodnosti vedoucí osoby z hlediska její kolektivní vhodnosti. V rámci vyhodnocení kolektivní vhodnosti se posuzuje kolektivní schopnost řídicího orgánu (odborná způsobilosti), pokud by se navrhovaná osoba stala členem tohoto orgánu.

Ad písm. e) informace o osobách s kvalifikovanou účastí na žadateli

Příloha č. 3 stanovuje informace o osobách s kvalifikovanou účastí na žadateli, osobách, které jednáním ve shodě s jinou osobou dosáhnou kvalifikovanou účastí na žadateli, a o ovládající osobě. Mezi tyto informace patří rovněž doklady pro posouzení bezúhonnosti a dalších aspektů osoby s kvalifikovanou účastí nebo informace o jiné podnikatelské činnosti (výpis z obchodního nebo živnostenského rejstříku).

Finančním výkazem se rozumí výroční zprávy a účetní závěrky nebo výroční zprávy a účetní závěrky ověřené auditorem, doklady o příjmech majetku a dlužích, jedná-li se o fyzickou osobu, a konsolidované výroční zprávy a účetní závěrky nebo konsolidované výroční zprávy a účetní závěrky ověřené auditorem, je-li dotčená osoba součástí konsolidačního celku.

Ad písm. g) ochrana svěřených prostředků pomocí § 10 zákona

Další z podmínek výkonu činnosti správce nevýkonného úvěru je zajištění ochrany jemu svěřených peněžních prostředků dlužníků podle § 10 zákona. Podle § 10 odst. 1 zákona musí mít správce nevýkonného úvěru peněžní prostředky evidované odděleně od svých vlastních prostředků a prostředků jiných dlužníků a na samostatném účtu u úvěrové instituce. Pokud se žadatel rozhodne uložit klientské prostředky na samostatném účtu úvěrové instituce, měl by předložit návrh smlouvy o účtu nebo jiný rovnocenný dokument prokazující existenci účtu k okamžiku zahájení činnosti; takovým dokumentem může být i prohlášení úvěrové instituce, že jí je známo, že žadatel žádá o povolení podle zákona a že je připravena mu takový účet otevřít neprodleně poté, co získá příslušné povolení. Samostatný účet by měl zajistit ochranu klientských prostředků před nároky jiných věřitelů správce nevýkonného úvěru.

Ad písm. h) až j) systém správy a řízení žadatele

Žadatel by měl jako součást žádosti předložit popisy či návrhy vnitřních předpisů upravující systém řízení a správy žadatele podle § 11 zákona. Při určení požadavků kladených na jednotlivé popisy a návrhy vnitřních předpisů (tj. na předpokládaný a navrhovaný obsah vnitřních předpisů) by žadatel měl vycházet zejména z příslušných ustanovení zákona, která blíže přibližují účel a smysl jednotlivých pravidel a postupů stanovených v § 11 zákona (např. vyplývajících ze zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů).

Za vyhovění požadavku na předložení vnitřních předpisů upravujících postupy a pravidla podle § 11 zákona nelze považovat situaci, kdy vnitřní předpisy předložené v řízení o žádosti o udělení povolení k činnosti správce nevýkonného úvěru bez dalšího přebírají text právního předpisu. Smyslem vnitřních předpisů totiž není zopakování povinností uložených na úrovni právního předpisu, ale stanovení konkrétních pravidel a postupů žadatele nezbytných pro dosažení obecných požadavků právních předpisů, a to se zohledněním individuálních poměrů jednotlivých žadatelů.

K § 4

Vyhláška stanoví náležitosti oznámení podstatných změny údajů uvedených v žádosti o povolení. Podstatnými změnami jsou takové změny, které by mohly ovlivnit rozhodnutí ČNB

o udělení povolení k činnosti. Oznamovatel specifikuje podstatnou změnu, k níž dochází, a podle charakteru změny přiloží informace a doklady související s předmětnou změnou.

K § 5

V § 5 se stanoví náležitosti oznámení správce nevýkonného úvěru, pokud chce provozovat některé provozní činnosti prostřednictvím jiné osoby – formou outsourcingu (§ 13 zákona). Oznamovatel v této souvislosti doloží např. rozhodnutí odpovědného orgánu o převedení výkonu na jinou osobu a dále informace o osobě, na niž bude výkon převeden, o činnostech, které budou převedeny, a o dopadech tohoto převodu do organizační struktury a vnitřních předpisů správce nevýkonného úvěru.

K § 6

V § 6 jsou uvedeny náležitosti oznámení v případě, že správce nevýkonného úvěru hodlá poskytovat své služby v hostitelském členském státě.

K § 7

Ustanovení upravuje oznamování změn náležitosti žádosti v případě správce nevýkonného úvěru poskytujícího své služby v hostitelském členském státě.

K § 8

V § 8 se upravuje informační povinnost vybraných finančních institucí (vykazujících osob) vycházející z § 20 odst. 1 zákona. Finanční instituce za každé pololetí oznamují informace o převedených nevýkonných úvěrech na obchodníka s úvěry. Ustanovení počítá s možností, že Česká národní banka opatřením obecné povahy zvýší frekvenci oznámení z pololetní na čtvrtletní, jak to výslovně umožňuje § 20 odst. 3 zákona. V době přípravy vyhlášky však Česká národní banka potřebu zvýšení frekvence nepředpokládá.

Obsah výkazu je uveden v příloze č. 5.

K § 9

Ustanovení obsahuje náležitosti oznámení obchodníka s úvěry pro Českou národní banku o tom, kdo je oprávněn spravovat nevýkonný úvěr. Ustanovení se vztahuje i na oznámení změny této osoby.

K § 10

Pokud byl na obchodníka s úvěry z třetí země převeden nevýkonný úvěr, jehož dlužníkem je osoba s obvyklým sídlem či bydlištěm v České republice, musí být v České republice zastupován osobou, která je oprávněna tento úvěr spravovat. O oprávněné osobě a o případné změně této osoby musí informovat Českou národní banku.

K § 11

Vyhláška stanoví formát žádostí nebo oznámení. Standardně se požadované dokumenty předkládají ve formátu Portable Document Format (pdf), případně lze použít jiný obdobný formát běžně používaný v elektronickém styku.

Pokud zákon stanoví, že žádost nebo oznámení se podává elektronicky, lze v souladu se správním řádem učinit podání

- a) prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky,
- b) na elektronickou adresu podatelny České národní banky za podmínek stanovených správním řádem, nebo
- c) prostřednictvím elektronické aplikace České národní banky pro registraci subjektů.

Je na žadateli či oznamovateli, jaký způsob podání zvolí.

Výjimku představuje oznámení převodu nevýkonného úvěru na obchodníka s úvěry podle § 8, které lze podat pouze prostředky umožňujícími dálkový přístup prostřednictvím internetového aplikačního nebo uživatelského rozhraní sběrného systému České národní banky ..., u této informační povinnosti není jiný způsob podání možný.

Ustanovení rovněž obsahuje obvyklé pravidlo, jak postupovat v případě oprav již zasláného výkazu.

K § 12

Stanoví se postup v případě, kdy povaha věci vylučuje uvedení údaje nebo předložení dokladu podle této vyhlášky.

Pokud jsou vyhláškou požadovány doklady, které má Česká národní banka ve své evidenci, například v souvislosti s vedením jiného správního řízení nebo v rámci informací předložených pro výkon dohledu, lze na tuto skutečnost ve smyslu § 6 odst. 2 správního řádu odkázat. Předpokladem je aktuálnost dříve předložených dokumentů, tj. že od doby jejich předložení u nich nedošlo ke změně. Stejně tak žadatel nemusí předkládat údaje, které jsou v aktuální podobě uvedeny v informačních systémech veřejné správy, např. typicky v obchodním rejstříku.

Součástí tohoto ustanovení jsou i pravidla pro řešení případů, kdy z mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, vyplývá, že splnění některé z podmínek udělení povolení nelze vyžadovat. V takovém případě se splnění příslušné podmínky nedokládá, žadatel je však povinen toto zdůvodnit, zejména označit příslušnou mezinárodní smlouvu i její ustanovení, na něž se odvolává.

Předposlední odstavec uvádí, že není nutné zpracovávat popis obsahující stejné informace, které jsou obsaženy ve vnitřním předpise, má-li jej k dispozici, ale může předložit tento vnitřní předpis nebo jeho část, a to i v případech, kdy vyhláška požaduje předložení popisu. V takovém případě je ale nutné vyznačit relevantní části předpisu s uvedením, k jaké licenční podmínce se váží. Blíže k formě popisu viz odůvodnění k § 2 vyhlášky.

V rámci každého řízení podle této vyhlášky žadatel dále uvede jméno a kontaktní údaje osoby, která je odpovědná za řízení o udělení povolení a která má povědomí o plánované činnosti žadatele a odborné znalosti dostatečné pro to, aby byla schopna s Českou národní bankou na potřebné odborné úrovni projednávat předložené materiály, ale i prezentovat žádost v jednotlivých detailech. Zpravidla tak nepůjde o právního zástupce, o zaměstnance sekretariátu apod. Tato informace technické povahy umožní České národní bance operativně komunikovat s žadatelem, čímž se výrazně urychlí průběh řízení.

K § 13

Účinnost vyhlášky je stanovena dnem 30. prosince 2023, shodně se zákonem. Na stanovení účinnosti mimo 1. leden či 1. červenec, jak to primárně předpokládá § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů, je naléhavý obecný zájem. Ten je dán výše uvedenou nutností bezodkladně provést zákon.